Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

6 päivänä marraskuuta 2012 *

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen — Sosiaalipolitiikka — Yhdenvertainen kohtelu työssä ja ammatissa — Direktiivi 2000/78/EY — 2 artikla ja 6 artiklan 1 kohta — Kansallinen järjestelmä, jonka mukaan 62 vuotta täyttäneiden tuomareiden, syyttäjien ja notaarien palvelussuhteen on päätyttävä — Oikeutetut tavoitteet, joilla erilainen kohtelu alle 62-vuotiaisiin työntekijöihin nähden on perusteltu — Siirtymäajan keston oikeasuhteisuus

Asiassa C-286/12,

jossa on kyse SEUT 258 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 7.6.2012,

Euroopan komissio, asiamiehinään J. Enegren ja K. Talabér-Ritz, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Unkari, asiamiehenään M. Z. Fehér,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Borg Barthet, M. Ilešič, E. Levits ja J.-J. Kasel,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: A. Impellizzeri, hallintovirkamies,

ottaen huomioon unionin tuomioistuimen presidentin 13.7.2012 antaman määräyksen, jossa päätetään asian käsittelemisestä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 a artiklassa ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 133 artiklassa tarkoitetussa nopeutetussa menettelyssä,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 1.10.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

tuomion

1 Kannekirjelmässään Euroopan komissio pyytää unionin tuomioistuinta toteamaan, ettei Unkari ole noudattanut yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27.11.2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY (EUVL L 303, s. 16) 2 artiklan ja 6 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on toteuttanut kansallisen järjestelmän, jonka mukaan 62 vuotta täyttäneiden tuomareiden, syyttäjien ja notaarien palvelussuhteen on päätyttävä, mistä aiheutuu ikään perustuva erilainen kohtelu, joka ei ole perusteltu oikeutetulla tavoitteella ja joka ei missään tapauksessa ole tarpeellinen eikä asianmukainen tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

2 Direktiivin 2000/78 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on luoda yleiset puitteet uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiselle työssä ja ammatissa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen toteuttamiseksi jäsenvaltioissa.”

3 Tämän direktiivin 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä direktiivissä ’yhdenvertaisen kohtelun periaatteella’ tarkoitetaan, ettei minkäänlaista 1 artiklassa tarkoitettuun seikkaan perustuvaa välitöntä tai välillistä syrjintää saa esiintyä.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa varten:

a) välittömänä syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä kohdellaan jonkin 1 artiklassa tarkoitetun seikan perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai voitaisiin kohdella vertailukelpoisessa tilanteessa;

b) välillisenä syrjintänä pidetään sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa henkilöt näiden tietyn uskonnon tai vakaumuksen, tietyn vamman, tietyn iän tai tietyn sukupuolisen suuntautumisen perusteella erityisen epäedulliseen asemaan muihin henkilöihin nähden, paitsi jos

i) [kyseinen säännös, peruste tai käytäntö on objektiivisesti perusteltu oikeutetulla tavoitteella ja tämän tavoitteen toteuttamisen keinot ovat asianmukaiset ja tarpeen] tai jos

_ _”

4 Tämän direktiivin 6 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Sen estämättä, mitä 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että ikään perustuvaa erilaista kohtelua ei pidetä syrjintänä, jos [se] on kansallisen lainsäädännön puitteissa objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu, erityisesti työllisyyspoliitti[sella], työmarkkinoita tai ammatillista koulutusta koskeva[lla] oikeutet[ulla] tavoit[teella], ja jos tämän tavoitteen toteuttamiskeinot ovat asianmukaiset ja tarpeen.

Tällaista erilaista kohtelua voi olla erityisesti:

a) erityisten työhönpääsyä ja ammatillista koulutusta koskevien ehtojen sekä työehtojen, myös irtisanomis- ja palkkaehtojen, käyttöön ottaminen nuorille ja ikääntyville työntekijöille sekä työntekijöille, joilla on huollettavia, heidän työelämään pääsynsä tukemiseksi tai heidän suojelunsa varmistamiseksi,

– –”

Unkarin oikeus

5 Tuomareiden oikeudellista asemaa ja palkkaa koskevan vuoden 1997 lain LXVII 57 §:n 2 momentissa säädettiin 31.12.2011 saakka, että tuomarit voivat jatkaa tehtävissään, kunnes he saavuttavat 70 vuoden iän.

6 Uuden perustuslain, joka annettiin 25.4.2011 ja tuli voimaan 1.1.2012 (jäljempänä perustuslaki), 26 §:n 2 momentissa säädetään, että ”Kúrian presidenttiä lukuun ottamatta tuomarit voivat jatkaa tehtävissään, kunnes he saavuttavat yleisen eläkeiän”.

7 Perustuslain siirtymäsäännösten (jäljempänä siirtymäsäännökset) 12 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos tuomari saavuttaa perustuslain 26 §:n 2 momentissa tarkoitetun yleisen eläkeiän ennen 1.1.2012, hänen palvelussuhteensa päättyy 30.6.2012. Jos hän saavuttaa perustuslain 26 §:n 2 momentissa tarkoitetun yleisen vanhuuseläkeiän 1.1. ja 31.12.2012 välisenä aikana, hänen palvelussuhteensa päättyy 31.12.2012.”

8 Samoin syyttäjien osalta säädetään perustuslain 29 §:n 3 momentissa, että ”ylintä syyttäjää lukuun ottamatta syyttäjät voivat jatkaa tehtävissään, kunnes he saavuttavat yleisen eläkeiän”.

9 Siirtymäsäännösten 13 §:ssä säädetään tältä osin seuraavaa:

”Jos syyttäjä saavuttaa perustuslain 29 §:n 3 momentissa tarkoitetun yleisen eläkeiän ennen 1.1.2012, hänen palvelussuhteensa päättyy 30.6.2012. Jos hän saavuttaa perustuslain 29 §:n 3 momentissa tarkoitetun yleisen vanhuuseläkeiän 1.1. ja 31.12.2012 välisenä aikana, hänen palvelussuhteensa päättyy 31.12.2012.”

10 Tuomareiden oikeudellista asemaa ja palkkaa koskevan vuoden 2011 lain CLXII (jäljempänä tuomareita koskeva vuoden 2011 laki), joka tuli voimaan 1.1.2012, 90 §:n ha kohdassa tarkoitetulla tavalla tuomari siirretään eläkkeelle jos hän ”– Kúrian presidenttiä lukuun ottamatta – on saavuttanut häneen sovellettavan – – eläkkeelle siirtymisen ikärajan”.

11 Syyttäjien uraa ja ylimmän syyttäjän, syyttäjien ja syyttäjänviraston muiden virkamiesten oikeudellista asemaa koskevan vuoden 2011 lain CLXIV 34 §:n d kohdan mukaan ”syyttäjän palvelussuhde päättyy, kun hän saavuttaa häneen sovellettavan eläkkeelle siirtymisen ikärajan”.

12 Lisäksi tiettyjen lakien muuttamisesta perustuslain mukaisesti annetun vuoden 2011 lain CCI 45 §:n 4 momentilla muutettiin 1.1.2014 lukien notaareita koskevan vuoden 1991 lain XLI 22 §:n d kohtaa. Viimeksi mainitun säännöksen uudessa versiossa säädetään, että ”notaarien palvelussuhde päättyy päivänä, jona he saavuttavat heihin sovellettavan eläkkeelle siirtymisen ikärajan”.

13 Sosiaalivakuutuksen eläke-etuuksista annetun vuoden 1997 lain LXXXI (jäljempänä Tny-laki) 18 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se oli voimassa 31.12.2009 saakka, säädettiin seuraavaa:

”Henkilöillä, joiden palvelussuhde on kestänyt vähintään 20 vuotta, on 62 vuotta täytettyään oikeus sosiaalivakuutuksesta maksettavaan vanhuuseläkkeeseen.”

14 Saman säännöksen 1.1.2010 voimaan tulleen version sanamuoto on seuraava:

”Sosiaalivakuutuksesta maksettavaan vanhuuseläkkeeseen oikeuttava ikä vahvistetaan seuraavasti:

a) 62 vuotta ennen 1.1.1952 syntyneillä henkilöillä,

b) 62 vuotta 183 päivää vuonna 1952 syntyneillä henkilöillä,

c) 63 vuotta vuonna 1953 syntyneillä henkilöillä,

d) 63 vuotta 183 päivää vuonna 1954 syntyneillä henkilöillä,

e) 64 vuotta vuonna 1955 syntyneillä henkilöillä,

f) 64 vuotta 183 päivää vuonna 1956 syntyneillä henkilöillä,

g) 65 vuotta vuonna 1957 tai sen jälkeen syntyneillä henkilöillä.”

15 Kyseisen 18 §:n 2 momentin mukaan oikeus täysimääräiseen eläkkeeseen on henkilöllä, joka

”a) on saavuttanut edellä 1 momentissa määritellyn, hänen syntymävuottaan vastaavan – – eläkkeelle siirtymisen ikärajan ja

b) on ollut palvelussuhteessa vähintään 20 vuoden ajan ja

– –”

16 Tuomareita koskevan vuoden 2011 lain 230 §:n nojalla niistä tuomareista, jotka saavuttavat uudessa laissa säädetyn palvelussuhteen pakollisen päättymisiän ennen 1.1.2013, niiden tuomarien, jotka saavuttavat 62 vuoden iän ennen 1.1.2012, palvelussuhteet päättyvät 30.6.2012, kun taas niiden tuomarien, jotka saavuttavat 62 vuoden iän 1.1.2012 ja 31.12.2012 välisenä aikana, palvelussuhteet päättyvät 31.12.2012.

17 Samoin syyttäjien uraa ja ylimmän syyttäjän, syyttäjien ja syyttäjänviraston muiden virkamiesten oikeudellista asemaa koskevan vuoden 2011 lain CLXIV 160 §sisältää samankaltaiset säännökset kuin tuomareita koskeva laki. Notaareihin sovelletaan vastaavaa järjestelmää kuin tuomareihin ja syyttäjiin 1.1.2014 lähtien, kuten tämän tuomion 12 kohdassa todetaan.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely ja oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa

18 Komissio esitti 17.1.2012 Unkarille virallisen huomautuksen, jossa se katsoi, ettei Unkari ole noudattanut direktiivin 2000/78 mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut kansallisen lain, joka koskee tuomareihin, syyttäjiin ja notaareihin sovellettavaa palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajaa. Unkari kiisti 17.2.2012 päivätyssä vastauksessaan väitteen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä. Komissio antoi 7.3.2012 perustellun lausunnon, jossa se kehotti Unkaria ryhtymään velvoitteidensa noudattamiseen edellyttämiin toimenpiteisiin kuukauden kuluessa lausunnon vastaanottamisesta. Unkari vastasi 30.3.2012 päivätyllä kirjeellä.

19 Koska komissio katsoi, ettei tämä vastaus ollut tyydyttävä, se nosti 7.6.2012 nyt käsiteltävän kanteen.

20 Komissio esitti unionin tuomioistuimen kirjaamoon samana päivänä jätetyllä erillisellä kirjelmällä hakemuksen, jolla se pyysi asian käsittelemistä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 a artiklassa tarkoitetussa nopeutetussa menettelyssä ja jonka unionin tuomioistuimen presidentti hyväksyi 13.7.2012 päivätyllä määräyksellä.

21 Alkotmánybíróság (perustuslakituomioistuin) päätti 16.7.2012 kumota taannehtivasti osan komission arvostelemasta Unkarin laista. Unionin tuomioistuimen kirjaamon pyynnöstä komissio otti 25.7.2012 kantaa tähän päätökseen ja pysytti sekä kanteensa että nopeutettua menettelyä koskevan vaatimuksensa. Unkari esitti 14.8.2012 vastineensa, jossa se otti kantaa myös kyseisen päätöksen nyt käsiteltävään asiaan kohdistuviin vaikutuksiin.

Kanne

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

22 Komissio väittää, että riidanalaiset säännökset ovat direktiivin 2000/78 2 artiklan ja 6 artiklan 1 kohdan vastaisia, koska niillä otetaan käyttöön syrjintä, joka ei ole oikeutettu ja joka ei missään tapauksessa ole asianmukainen eikä tarpeellinen Unkarin mainitsemien, väitteen mukaan oikeutettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

23 Aluksi Unkari väittää, että nyt käsiteltävä asia on menettänyt osan kohteestaan, koska Alkotmánybíróság kumosi tuomiollaan taannehtivasti tuomareita koskevan vuoden 2011 lain 90 §:n ha kohdan ja 230 §:n. Tämän vuoksi Unkari katsoo, että lausunnon antaminen kanteen vastaavasta osasta raukeaa. Komissio puolestaan katsoo, ettei kyseinen tuomio vaikuta kanteeseen mitenkään.

Syrjintä

24 Komission mukaan kyseessä olevalla Unkarin lailla rikotaan direktiivin 2000/78 2 artiklaa, koska siinä otetaan käyttöön ikään perustuva syrjintä niiden tuomareiden, syyttäjien ja notaarien, jotka ovat saavuttaneet tässä laissa vahvistetut eläkkeelle siirtymisen ikärajat, ja niiden tuomareiden välillä, joiden palvelussuhde voi jatkua. Tuomareihin, syyttäjiin ja notaareihin sovellettavan palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan alentamisella 70 vuodesta 62 vuoteen nimittäin otetaan käyttöön ikään perustuva syrjintä tietyssä ammatissa toimivien henkilöiden välillä. Komissio myöntää, että Unkari voi vapaasti vahvistaa näiden henkilöiden eläkkeelle siirtymisen iän, mutta väittää, että uusi järjestelmä vaikuttaa perusteellisesti osapuolten työsuhteen kestoon sekä yleisemmin kyseessä olevien henkilöiden ammatin harjoittamiseen, kun sillä estetään heidän tuleva osallistumisensa aktiiviseen elämään. Komissio täsmentää, ettei se, että kyseisiin henkilöihin sovellettiin aiemmin suotuisampaa järjestelmää kuin muihin julkishallinnon työntekijöihin, sulje pois sitä, että kyseessä oleva laki merkitsee syrjintää.

25 Unkari vastaa, ettei nyt käsiteltävässä asiassa esiinny lainkaan syrjintää. Sen mukaan komissio arvioi kyseessä olevaa lakia ainoastaan erillään sen yleisestä asiayhteydestä. Erityisesti palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan alentamisella kyseisiin ammattiryhmiin kuuluvien henkilöiden osalta pyritään Unkarin mukaan korjaamaan positiivista syrjintää, josta nämä henkilöt hyötyivät, kun ainoastaan he – toisin kuin muut julkishallinnon työntekijät – saattoivat paitsi pysyä palvelussuhteessa 70-vuotiaiksi, myös useissa tapauksissa saada palkkansa lisäksi eläkettä, johon heillä oli oikeus siitä lähtien, kun he olivat saavuttaneet eläkeiän. Uudistuksella pyrittiin siis luomaan tasapaino työsuhteiden yleisen sääntelyn puitteissa.

Syrjinnän perusteleminen

26 Komissio väittää, ettei väitetty erilainen kohtelu ole direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdassa asetettujen edellytysten mukaisesti oikeutettua. Riidanalaisella kansallisella lailla ei ole mitään oikeutettua tavoitetta eikä se missään tapauksessa ole oikeasuhteinen. Näiden edellytysten ei ole täytyttävä pelkästään palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajaa vahvistettaessa vaan myös tätä ikärajaa muutettaessa.

27 Tässä säännöksessä tarkoitetun ”oikeutetun tavoitteen” olemassaolosta komissio väittää, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ainoastaan sosiaalipoliittisilla tavoitteilla, kuten työllisyyspolitiikkaan, työmarkkinoihin tai ammatilliseen koulutukseen liittyvillä tavoitteilla, voidaan oikeuttaa poikkeaminen ikään perustuvan syrjinnän kieltoa koskevasta periaatteesta. Yhtäältä kyseinen laki ei kuitenkaan sisällä mitään tämäntyyppistä tavoitetta eikä tällaista tavoitetta voida myöskään johtaa tämän lain yleisestä asiayhteydestä. Tällainen puute on sellaisenaan direktiivin 2000/78 vastainen, koska se estää kyseisen lain laillisuuden ja oikeasuhteisuuden tuomioistuinvalvonnan.

28 Toisaalta komissio toteaa, että hallinnollisen menettelyn aikana Unkari vetosi lähinnä kahteen tavoitteeseen, joiden väitetään sisältyvän kyseessä olevaan lakiin, eli ensisijaisesti vanhuuseläkettä koskevien sääntöjen yhdenmukaistamiseen kaikkien henkilöiden osalta ja toissijaisesti nuorten lakimiesten tuomioistuimiin pääsyn helpottamiseen ”tasapainoisen ikärakenteen” luomiseksi.

29 Komissio katsoo, että näistä tavoitteista ensimmäistä ei voida pitää direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla ”oikeutettuna”, koska unionin tuomioistuin on sulkenut pois sen, että organisaatiota koskevat tavoitteet voisivat oikeuttaa syrjinnän. Unkarin väitteestä, jonka mukaan unionin tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa C-159/10 ja C-160/10, Fuchs ja Köhler, 21.7.2011 antamassaan tuomiossa (Kok., s. I-6919) ollut päinvastaista mieltä eli sitä mieltä, että tällaiset tavoitteet ovat oikeutettuja, komissio väittää, ettei kyseistä tuomiota voida soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa. Kyseisessä tuomiossa unionin tuomioistuin ei nimittäin laajentanut tässä säännöksessä tarkoitetun ”oikeutetun tavoitteen” määritelmää vaan totesi, että tavoite luoda ”tasapainoinen ikärakenne” nuorten virkamiesten ja vanhempien virkamiesten kesken voi olla työllistämis- ja työmarkkinapolitiikan ”oikeutettu tavoite”. Riippumatta siitä, että tällä ”oikeutetulla tavoitteella” voi olla ”organisatorisia” vaikutuksia oikeushallinnon tehokkuuden parantumisen muodossa, näitä vaikutuksia ei sellaisinaan voida pitää ”oikeutettuina tavoitteina”.

30 Toisesta tavoitteesta komissio huomauttaa, että vanhimpien tuomareiden korvaamista nuoremmilla tuomareilla ja tästä seuraavaa oikeushallinnon laadun parantumista koskeva väite on paitsi ”pelkkä yleinen toteamus”, jonka unionin tuomioistuin hylkäsi edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Fuchs ja Köhler antamassaan tuomiossa, myös tietynlainen ikään liittyvä ennakkoluulo. Direktiivillä 2000/78 pyritään kuitenkin nimenomaan suojaamaan yksilöitä tällaisilta ennakkoluuloilta.

31 Rajoituksen oikeutuksen osalta Unkari väittää sen, että kyseiset, sekä tuomareita että syyttäjiä ja notaareja koskevat säännöt on annettu ja ne ovat tulleet voimaan saman ajanjakson aikana, ilmentävän selvästi lainsäätäjän tavoitetta yhdenmukaistaa näillä aloilla palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajaa koskevaa järjestelmää luodakseen ”tasapainoisemman ikärakenteen” kyseisissä ammateissa. Unkarin mukaan nämä tavoitteet ovat kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla ”oikeutettuja”, kuten komissio on itsekin myöntänyt.

Kyseisten kansallisten säännösten asianmukaisuus ja tarpeellisuus

32 Unkarin mainitsemasta kahdesta riidanalaisten kansallisten säännösten tavoitteesta komissio toteaa, että vaikka niiden katsottaisiin olevan direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ”oikeutettuja tavoitteita”, nämä säännökset eivät ole asianmukaisia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

33 Ensinnäkään kyseisillä säännöksillä ei voida edistää eläkkeelle siirtymisen iän yhdenmukaistamisen tavoitetta, erityisesti, koska tuomareiden ja syyttäjien palvelussuhde päättyy heidän saavuttaessaan eläkeiän, kun taas muiden julkisen palvelun työntekijöiden työsuhde päättyy vasta, kun he saavuttavat tämän iän ja kun he ovat olleet palveluksessa täyden vanhuuseläkkeen saamiseksi tarvittavat vuodet. Tämän lisäksi on yhä olemassa poikkeuksia, kuten ne, jotka koskevat Kúrian presidenttiä, yleistä syyttäjää, perustuslakituomioistuimen tuomareita tai apulaissyyttäjiä ja harjoittelevia syyttäjiä. Lopuksi komissio toteaa, ettei tuomareilla, syyttäjillä ja notaareilla ole mahdollisuutta – toisin kuin muilla julkishallinnon ammattiryhmillä – pyytää saada jatkaa tehtävässään ”yksikön edun mukaisesti” sen jälkeen, kun he ovat saavuttaneet eläkeiän.

34 Toiseksi tavoitteesta helpottaa nuorten ammattilaisten pääsyä oikeushallinnon palvelukseen komissio katsoo, että kyseessä olevien säännösten soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt antavat ymmärtää, ettei näitä säännöksiä ole laadittu kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ne eivät myöskään mahdollista vanhempien virkamiesten kokemuksen siirtämistä kyseisiin ammatteihin tuleville nuoremmille juristeille. Palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan alentaminen progressiivisesti olisi ollut johdonmukaisempi ja kestävämpi tapa saavuttaa haluttu tavoite.

35 Tältä osin Unkari vastaa, että tosiasiallisesti näiden säännösten ja vastaavasti nuorempien juristien nimittämismahdollisuuksien ansiosta suuri määrä korkeita virkoja on avoinna ”keski-ikäiselle” ikäluokalle tuomioistuimissa ja syyttäjälaitoksessa. Vaikka vanhempien tuomareiden, syyttäjien ja notaarien on poistuttava palveluksesta, monet heistä jäävät palvelukseen. Viimeksi mainittujen läsnäolo ja heidän mahdollisuutensa päästä korkeisiin virkoihin takaavat Unkarin mukaan sen, että he siirtävät nuoremmille kollegoilleen keräämäänsä kokemusta.

36 Komissio katsoo myös, että palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan näin nopea ja radikaali alentaminen ylittää sen, mikä on tarpeen mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon ne vakavat seuraukset, joita tällaisella muutoksella voi olla kyseessä oleville tuomareille, syyttäjille ja notaareille. Heidän on nimittäin poistuttava palveluksesta nopeasti, eikä heillä ole ollut aikaa toteuttaa – erityisesti taloudellisia – toimenpiteitä varautuakseen tulojensa alenemiseen.

37 Unkari puolestaan on sitä mieltä, että asianosaisia koskevat siirtymäajat olivat tiedossa, ei riidanalaista päätöstä annettaessa, vaan jo 20.6.2011 lähtien, kun Unkarin parlamentti antoi vuoden 2011 lain LXXII tiettyjen oikeudellisesta asemasta annettujen lakien muuttamisesta perustuslain mukaisesti. Vuoden 2011 lain LXXII 10 §:n 1 momentti sisälsi jo ”ennakoivat määräajat, jotka oli tarkoitus panna täytäntöön myöhemmin tuomareita koskevassa vuoden 2011 laissa ja siirtymäsäännöksissä”. Näissä olosuhteissa asianosaiset saattoivat Unkarin mukaan tutustua riidanalaisessa laissa säädettyihin siirtymäaikoihin kesäkuusta 2011 lähtien. Unkari lisää, että notaarien tapauksessa palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan alentamista koskevat säännöt tulevat voimaan vasta 1.1.2014, joten heillä on vielä pidempi valmistautumisaika.

Järjestelmän johdonmukaisuus

38 Komissio korostaa, ettei riidanalaisen lain ja Unkarin yleisen eläkejärjestelmän uudistuksen välillä ole mitään johdonmukaisuutta. Se toteaa, että ”vuonna 2012 päättyy pakollisesti 62–70 vuoden ikäisten tuomarien, syyttäjien ja notaarien palvelussuhde” kun taas ”vuosien 2014 ja 2022 välisenä aikana yleinen eläkkeelle siirtymisikä ja näin ollen myös tuomareihin, syyttäjiin ja notaareihin sovellettava [palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikäraja] muuttuu vähitellen 62 vuodesta 65 vuoteen”. Näiden kahden uudistuksen yhdistelmä johtaa komission mukaan erittäin epätasapainoiseen tilanteeseen nuorten juristien palvelukseen ottamisen ja ylentämisen osalta, koska on odotettavissa, että valtio ottaa vuosien 2012 ja 2013 aikana palvelukseen huomattavan määrän henkilöitä täyttämään vapaita virkoja, kun taas vuodesta 2014 lähtien – palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan nousun vuoksi – tämä palvelukseen ottamisprosessi hidastuu huomattavasti.

39 Unkarin mukaan komission mainitsema epäjohdonmukaisuus on vain näennäistä. Palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikäraja on nimittäin noussut lähes kaikissa jäsenvaltioissa, mikä ei kyseenalaista riidanalaisen lain sisäistä logiikkaa. Riidanalaisessa laissa tämä ikäraja sidotaan kyseessä olevien ammattien osalta nimenomaisesti vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavaan ikään, jotta valittu ikä vastaa talouden ja väestön kehitystä, jota eläkejärjestelmän ja työllisyyspolitiikan on välttämättä seurattava. Jäsenvaltioiden eläkeasioissa noudattama käytäntö perustuu näin ollen näkemykseen, jonka mukaan palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan ja vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän on aina kehityttävä yhdessä, jotta voidaan taata työllisyyspolitiikan tavoitteiden optimaalinen toteutuminen.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Kanteen kohde

40 Aluksi on tarkasteltava Unkarin väitettä, jonka mukaan lausunnon antaminen kanteen osasta raukeaa, koska kanteella ei ole enää kohdetta Alkotmánybíróságin antaman tuomion vaikutuksesta.

41 On huomautettava, että vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että kun arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä unionin tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-209/02, komissio v. Itävalta, tuomio 29.1.2004, Kok., s. I-1211, 16 kohta ja asia C-565/10, komissio v. Italia, tuomio 19.7.2012, 22 kohta).

42 Nyt käsiteltävässä asiassa on kiistatonta, että kyseessä olevat kansalliset säännökset olivat voimassa komission perustellussa lausunnossa vahvistaman määräajan päätyttyä. Lisäksi on niin, kuten Unkari itsekin myönsi istunnossa, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antoivat näiden säännösten perusteella yksilöllisiä hallintopäätöksiä, joilla päätetään kyseessä olevien henkilöiden palvelussuhteita.

43 Alkotmánybíróság antoi 16.7.2012 eli kyseisen määräajan päättymisen 7.4.2012 jälkeen tuomion, jolla se kumosi tuomareita koskevan vuoden 2011 lain 90 §:n ha kohdan ja 230 §:n.

44 Unkari katsoo, että koska tässä tuomiossa kumottiin taannehtivasti kyseiset 90 §:n ha kohta ja 230 §, niiden ei voida enää katsoa olleen voimassa perustellussa lausunnossa vahvistetun määräajan päättymishetkellä.

45 Tältä osin on kuitenkin todettava, että tämän tuomion 41 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti unionin tuomioistuimen on arvioitava sitä, onko Unkari jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, 7.4.2012 vallinneessa tilanteessa. Nyt käsiteltävän kanteen kohde ei siis poistu Alkotmánybíróságin tuomion taannehtivuuden vuoksi, koska tuomareita koskevan vuoden 2011 lain 90 §:n ha kohdan ja 230 §:n kumoaminen johtuu tämän päivän jälkeisestä seikasta, jota tämän vuoksi ei voida ottaa huomioon.

46 Joka tapauksessa on todettava yhtäältä, ettei kyseinen tuomio ole vaikuttanut mitenkään siirtymäsäännöksiin, joiden sisältämät säännöt ovat vastaavat kuin tuomareita koskevan vuoden 2011 lain 90 §:n ha kohta ja 230 §:n sisältämät säännöt. Koska toisaalta viimeksi mainittujen säännösten kumoaminen ei ole vaikuttanut välittömästi niiden yksittäistapauksia koskevien toimien pätevyyteen, joilla kyseessä olevien henkilöiden palvelussuhteet on päätetty, näitä henkilöitä ei oteta automaattisesti takaisin palvelukseen. Päinvastoin on niin, että voidakseen päästä takaisin palvelukseen näiden henkilöiden on nostettava näistä toimista kumoamiskanteita, joiden lopputulos ei ole varma, kuten Unkari itse vahvisti istunnossa.

47 Tämän vuoksi kanne on tutkittava kokonaisuudessaan.

Asiakysymys

48 Sen arvioimiseksi, pitääkö komission Unkaria vastaan esittämä väite paikkansa, on huomautettava, että direktiivin 2000/78 2 artiklan 1 kohdan mukaan "'yhdenvertaisen kohtelun periaatteella' tarkoitetaan, ettei minkäänlaista [tämän direktiivin] 1 artiklassa tarkoitettuun seikkaan perustuvaa välitöntä tai välillistä syrjintää saa esiintyä". Direktiivin 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa täsmennetään, että 2 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa välittömänä syrjintänä pidetään sitä, että henkilöä kohdellaan jonkin saman direktiivin 1 artiklassa tarkoitetun seikan perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta vertailukelpoisessa tilanteessa olevaa henkilöä (asia C-447/09, Prigge ym., tuomio 13.9.2011, Kok., s. I-8003, 42 kohta).

49 Nyt käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että riidanalaisissa kansallisissa säännöksissä säädetään, että tuomareiden, syyttäjien ja notaareiden palvelussuhde päättyy automaattisesti, kun he saavuttavat 62 vuoden iän.

50 Näissä ammateissa toimivat henkilöt, jotka ovat saavuttaneet 62 vuoden iän, ovat vastaavassa tilanteessa kuin samoissa ammateissa toimivat heitä nuoremmat henkilöt. Ensin mainittujen palvelussuhteen on kuitenkin päätyttävä automaattisesti heidän ikänsä vuoksi (ks. analogisesti em. yhdistetyt asiat Fuchs ja Köhler, tuomion 34 kohta ja em. asia Prigge ym., tuomion 44 kohta).

51 Riidanalaisilla säännöksillä, joiden mukaan se, että henkilö saavuttaa näissä säännöksissä vahvistetun eläkkeelle siirtymisen iän, päättää automaattisesti työsuhteen, on nimittäin katsottava edellytettävän kyseisen iän saavuttaneiden henkilöiden epäsuotuisampaa kohtelua kaikkiin muihin työtätekeviin henkilöihin nähden. Tällaisilla säännöksillä otetaan näin ollen käyttöön direktiivin 2000/78 2 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ikään välittömästi perustuva erilainen kohtelu (ks. vastaavasti asia C-411/05, Palacios de la Villa, tuomio 16.10.2007, Kok., s. I-8531, 51 kohta).

52 Unkari väittää tältä osin, että tosiasiallisesti näissä säännöksissä alennettiin palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajaa sellaisen positiivisen syrjinnän korjaamiseksi, josta tuomarit, syyttäjät ja notaarit hyötyivät aiemmin voimassa olleessa järjestelmässä, jossa he – toisin kuin muut julkishallinnon työntekijät – saattoivat hoitaa tehtäviään 70 vuoden iän täyttämiseen asti.

53 Tällainen seikka ei kuitenkaan voi kyseenalaistaa sitä, että henkilöitä, joiden palvelussuhteen on päätyttävä sen vuoksi, että he ovat saavuttaneet 62 vuoden iän, kohdellaan eri tavoin kuin henkilöitä, joiden palvelussuhde voi jatkua, koska he eivät ole vielä saavuttaneet tätä ikää. Ikään perustuva erilainen kohtelu perustuu nimittäin juuri sellaisen ikärajan olemassaoloon, jonka ylittäneiden henkilöiden palvelussuhde päättyy, riippumatta tätä ikärajaa varten valitusta iästä ja varsinkaan aiemmin sovelletusta iästä.

54 Tämän vuoksi on todettava, että kyseessä olevissa säännöksissä luodaan erilainen kohtelu, joka perustuu välittömästi ikään direktiivin 2000/78 1 artiklassa ja 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

55 Direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta seuraa kuitenkin, että ikään perustuvaa erilaista kohtelua ei pidetä syrjintänä, jos se on kansallisen lainsäädännön puitteissa objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu oikeutetulla tavoitteella ja jos tämän tavoitteen toteuttamiskeinot ovat asianmukaiset ja tarpeen (em. asia Prigge ym., tuomion 77 kohta ja asia C-141/11, Hörnfeldt, tuomio 5.7.2012, 21 kohta).

56 On siis selvitettävä, ovatko riidanalaiset säännökset perusteltuja oikeutetulla tavoitteella ja ovatko tavoitteeseen pääsemiseksi käytetyt keinot asianmukaiset ja tarpeen ja noudatetaanko siis suhteellisuusperiaatetta.

57 Ensimmäiseksi näiden säännösten tavoitteista on todettava aluksi, ettei se komission mainitsema seikka, ettei näistä säännöksistä ilmene yhtään nimenomaista tavoitetta, ole ratkaiseva.

58 Direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan perusteella ei näet voida päätellä, että se, ettei kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä ole tarkennettu sen tavoitetta, johtaisi automaattisesti siihen, ettei se voi olla oikeutettu kyseisen säännöksen nojalla. Tällaisen tarkennuksen puuttuessa on tärkeää, että asianomaisen toimenpiteen yleisestä asiayhteydestä johdettujen muiden seikkojen perusteella voidaan yksilöidä toimenpiteen taustalla oleva tavoite, jotta tuomioistuimet voivat valvoa sen oikeutuksen sekä kyseisen tavoitteen toteuttamiskeinojen asianmukaisuuden ja tarpeellisuuden (ks. em. yhdistetyt asiat Fuchs ja Köhler, tuomion 39 kohta sekä em. asia Hörnfeldt, tuomion 24 kohta).

59 Näin ollen on tutkittava väitteet, jotka Unkari esitti oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä, kirjelmissään ja istunnossa ja joiden mukaan kyseessä olevilla säännöksillä pyritään saavuttamaan pääasiassa kaksi tavoitetta eli ensinnäkin palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan yhdenmukaistaminen julkishallinnon ammattien osalta takaamalla samalla eläkejärjestelmän elinkelpoisuus, korkea työllisyyden taso ja oikeushallinnon kyseessä olevien toimintojen laatu ja tehokkuus ja toiseksi ”tasapainoisemman ikärakenteen” luominen, jolla helpotetaan nuorten lakimiesten pääsyä tuomarin, syyttäjän tai notaarin ammatteihin ja taataan heille nopeampi ura.

60 Toiseksi siitä, ovatko nämä tavoitteet oikeutettuja, on huomautettava, että oikeuskäytännön mukaan ne tavoitteet, joita voidaan pitää direktiivin 2000/78 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla tavalla ”oikeutettuina” ja joilla tämän seurauksena voidaan perustella poikkeaminen ikään perustuvan syrjinnän kieltoa koskevasta periaatteesta, ovat sosiaalipoliittisia tavoitteita, kuten työllisyyspolitiikkaan, työmarkkinoihin tai ammatilliseen koulutukseen liittyvät tavoitteet (ks. asia C-388/07, Age Concern England, tuomio 5.3.2009, Kok., s. I-1569, 46 kohta; asia C-88/08, Hütter, tuomio 18.6.2009, Kok., s. I-5325, 41 kohta ja em. asia Prigge ym., tuomion 81 kohta).

61 Tavoitteesta, joka koskee palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajojen yhdenmukaistamista julkishallinnon ammattien osalta, on todettava, kuten julkisasiamies toteaa kannanottonsa 63 kohdassa, että sikäli kuin tällaista tavoitetta tavoiteltaessa voidaan taata kaikkien tietyllä sektorilla työskentelevien henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kunnioittaminen suhteessa heidän työsuhteensa olennaiseen osaan, kuten eläkkeelle siirtymisen ajankohtaan, tämä tavoite voi olla työllisyyspoliittinen oikeutettu tavoite.

62 Tavoitteesta, joka koskee tasapainoisemman ikärakenteen luomista, jolla helpotetaan nuorten lakimiesten pääsyä tuomarin, syyttäjän tai notaarin ammatteihin, on riittävää todeta, että unionin tuomioistuin on jo todennut, että tavoite vahvistaa nuorten ja iäkkäämpien virkamiesten välistä tasapainoista ikärakennetta nuorten palvelukseen ottamisen ja uralla etenemisen edistämiseksi, henkilöstöhallinnon optimoimiseksi ja samalla sellaisten mahdollisten oikeusriitojen välttämiseksi, jotka koskevat työntekijän kykyä työskennellä tietyn iän saavuttamisen jälkeen, kun samanaikaisesti pyritään tarjoamaan korkealaatuisia oikeuslaitoksen palveluja, voi olla työllisyyspoliittinen tai työmarkkinoita koskeva oikeutettu tavoite (em. yhdistetyt asiat Fuchs ja Köhler, tuomion 50 kohta).

63 Vaikka edellä esitetystä ilmenee, että riidanalaiset säännökset ovat perusteltuja oikeutetuilla tavoitteilla, on vielä tarkistettava, ovatko kyseessä olevat kansalliset säännökset asianmukaisia ja tarpeellisia keinoja näiden kahden tavoitteen toteuttamiseksi.

64 Ensimmäisen tavoitteen osalta nämä säännökset ovat lähtökohtaisesti asianmukainen keino Unkarin tavoitteleman yhdenmukaistamistavoitteen saavuttamiseksi, koska niissä pyritään, ellei poistamaan, ainakin vähentämään huomattavasti palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajojen kirjoa kaikkien oikeushallinnon ammattien osalta.

65 On kuitenkin vielä määritettävä, ovatko nämä säännökset tarpeen tavoitteen toteuttamiseksi.

66 Jotta voidaan tutkia, ylittävätkö pääasiassa kyseessä olevat säännökset sen, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen toteuttamiseksi, ja heikentävätkö ne kohtuuttomasti kyseessä olevien henkilöiden etuja, näitä säännöksiä on tarkasteltava lainsäädännöllisessä asiayhteydessään ja on otettava huomioon sekä niistä kyseessä oleville henkilöille mahdollisesti aiheutuvat haitat että niistä yhteiskunnalle yleisesti ja yhteiskunnan muodostaville yksilöille aiheutuvat hyödyt (ks. asia C-45/09, Rosenblad, tuomio 12.10.2010, Kok., s. I-9391, 73 kohta).

67 Tältä osin on todettava, että kyseisissä säännöksissä tarkoitetut henkilöryhmät hyötyivät ennen säännösten voimaantuloa poikkeuksesta, jonka perusteella he saattoivat hoitaa tehtäviään 70-vuotiaiksi, mikä on synnyttänyt näissä henkilöissä perustellun luottamuksen siihen, että heidän palvelussuhteensa jatkuu kyseiseen ikään saakka.

68 Kyseessä olevissa säännöksissä alennettiin yhtäkkiä ja huomattavasti palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajaa eikä niissä säädetty siirtymäsäännöksistä, joilla suojattaisiin kyseessä olevien henkilöiden perusteltua luottamusta.

69 Kyseessä olevan lain, joka tuli voimaan vasta 1.1.2012, seurauksena ensinnäkin kaikkien niiden tuomarien ja syyttäjien, jotka saavuttavat 62 vuoden iän ennen 1.1.2012, palvelussuhteiden on päätyttävä 30.6.2012 eli kuuden kuukauden ajanjakson jälkeen, ja niiden tuomarien ja syyttäjien, jotka saavuttavat tämän iän 1.1.2012 ja 31.12.2012 välisenä aikana, palvelussuhteet päättyvät 31.12.2012 eli sellaisen ajanjakson jälkeen, joka ei missään tapauksessa ole yli yhtä vuotta ja joka suurimmassa osassa tapauksia on alle vuoden. Toiseksi notaarien, jotka saavuttavat 62 vuoden iän ennen 1.1.2014, palvelussuhteet päättyvät tuona päivänä eli viimeistään kaksi vuotta uuden eläkejärjestelmän voimaantulon jälkeen.

70 Näin ollen kyseessä olevat henkilöt poistuvat automaattisesti ja lopullisesti työmarkkinoilta ilman, että heillä olisi ollut aikaa toteuttaa tällaisen tilanteen edellyttämiä, erityisesti taloudellisia ja rahoituksellisia toimenpiteitä, kun otetaan huomioon yhtäältä se, että heidän eläkkeensä on, kuten istunnossa täsmennettiin, vähintään 30 prosenttia heidän palkkaansa pienempi, ja toisaalta se, että palvelussuhteen päättymisessä ei oteta huomioon eläkemaksujen maksukausia, minkä vuoksi oikeus täysimääräiseen eläkkeeseen ei ole taattu.

71 On todettava, ettei Unkari ole esittänyt mitään seikkaa, jonka perusteella voitaisiin vahvistaa, ettei kyseessä olevaan tavoitteeseen olisi voitu päästä minkään vähemmän pakottavan säännöksen avulla.

72 Unkari on väittänyt, että kyseessä olevilla henkilöillä on ollut mahdollisuus ennakoida vuodesta 2011 lähtien heidän eläkejärjestelmäänsä tehdyt muutokset, koska tiettyjen oikeudellisesta asemasta annettujen lakien muuttamisesta perustuslain mukaisesti annetun vuoden 2011 lain LXXII 10 §:n 1 momentti sisälsi jo ”ennakoivia määräaikoja”, jotka oli tarkoitus panna täytäntöön tuomareita koskevassa vuoden 2011 laissa ja siirtymäsäännöksissä. Vaikka oletettaisiin, että nämä määräajat saattoivat olla riittäviä estämään kyseisiin henkilöihin kohdistuvan vahingon, on kuitenkin todettava, ettei Unkari ole täsmentänyt, että riidanalaisen lain perusteella tuomarit, syyttäjät ja notaarit saattoivat ennakoida riittävällä varmuudella heidän eläkejärjestelmäänsä suunnitellut muutokset ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.

73 Unkari ei ole myöskään ilmoittanut syitä siihen, että se yhtäältä alensi eläkkeelle siirtymisikää kahdeksalla vuodella säätämättä tämän muutoksen asteittaisesta porrastamisesta, kun taas toisaalta sen lisäksi, että Tny-laissa säädettiin, että eläkkeelle siirtymisen iän nostaminen kolmella vuodella 62 vuodesta 65 vuoteen toteutettaisiin vuodesta 2014 lähtien kahdeksan vuoden aikana, se tuli voimaan 1.1.2010 eli neljä vuotta ennen kuin sitä aletaan soveltaa.

74 Kuten julkisasiamies korostaa kannanottonsa 66 kohdassa, nämä riidanalaisten säännösten ja Tny-lain erot osoittavat, että niiden henkilöiden etuja, joita eläkkeelle siirtymisen ikärajan alentaminen koskee, ei otettu huomioon samalla tavalla kuin sellaisten muiden julkishallinnon palveluksessa työskentelevien etuja, joiden osalta kyseistä ikärajaa on nostettu.

75 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että kyseessä olevat säännökset eivät ole tarpeen Unkarin mainitseman yhdenmukaistamistavoitteen saavuttamiseksi.

76 Toisesta tavoitteesta, joka koskee tasapainoisemman ikärakenteen luomista, jolla helpotetaan nuorten lakimiesten pääsyä tuomarin, syyttäjän tai notaarin ammatteihin ja taataan heille nopeampi ura, on todettava, että – kuten Unkari korostaa – palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikärajan alentamisen seurauksena on se, että useita virkoja, joihin voidaan nimittää nuoria juristeja, tulee vapaaksi, ja se, että kyseisiin ammattikuntiin kuuluvan henkilöstön vaihtuvuus ja uudistuminen nopeutuu.

77 Tällaiset lyhyellä aikavälillä näennäisen positiiviset seuraukset voivat kuitenkin vaarantaa mahdollisuuden saavuttaa todellinen tasapainoinen ”ikärakenne” keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

78 Vaikka vuoden 2012 aikana kyseisiin ammattikuntiin kuuluvan henkilöstön uudistuminen kiihtyy merkittävästi sen vuoksi, että kahdeksan ikäluokkaa korvataan yhdellä ainoalla ikäluokalla eli vuoden 2012 ikäluokalla, tämä vaihtuvuus hidastuu nimittäin yhtä radikaalisti vuonna 2013, kun ainoastaan yksi ikäluokka on korvattava. Lisäksi tämä vaihtuvuus hidastuu entisestään sitä mukaa, kun palvelussuhteen pakollisen päättymisen ikäraja nousee asteittain 62 vuodesta 65 vuoteen Tny-lain 18 §:n 1 momentin mukaisesti, mikä aiheuttaa sen, että nuorten juristien mahdollisuudet päästä oikeushallinnon ammatteihin jopa heikkenevät.

79 Tästä seuraa, että kyseessä olevat säännökset eivät ole asianmukaisia tasapainoisemman ”ikärakenteen” luomista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

80 Näissä olosuhteissa on todettava, että riidanalaisissa kansallisissa säännöksissä otetaan käyttöön erilainen kohtelu, joka loukkaa suhteellisuusperiaatetta, ja että komission kanne on tämän vuoksi hyväksyttävä.

81 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei Unkari ole noudattanut direktiivin 2000/78 2 artiklan ja 6 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on toteuttanut kansallisen järjestelmän, jonka mukaan 62 vuotta täyttäneiden tuomareiden, syyttäjien ja notaarien palvelussuhteen on päätyttävä, mistä aiheutuu ikään perustuva erilainen kohtelu, joka ei ole oikeasuhteinen tavoiteltuihin päämääriin nähden.

Oikeudenkäyntikulut

82 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut, että Unkari velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska tämä on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Unkari ei ole noudattanut yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27.11.2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY 2 artiklan ja 6 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on toteuttanut kansallisen järjestelmän, jonka mukaan 62 vuotta täyttäneiden tuomareiden, syyttäjien ja notaarien palvelussuhteen on päätyttävä, mistä aiheutuu ikään perustuva erilainen kohtelu, joka ei ole oikeasuhteinen tavoiteltuihin päämääriin nähden.**

2) Unkari velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset